

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/25/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200849
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200849.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu, JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Ľubici Filovej v právnej veci navrhovateľa: A.C., bytom H. XX, C. - M. A. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 9. mája 2014 č. XXX XXX XXXX X, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. októbra 2014 č. k. 19Sd/212/2014-23, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. októbra 2014 č. k. 19Sd/212/2014-23 p o t v r d z u j e .

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 28. októbra 2014 č. k. 19Sd/212/2014-23 podľa §250q ods. 2 OSP ako vecne správne a zákonné potvrdil rozhodnutie odporkyne z 9. mája 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým navrhovateľovi podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2001 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o sociálnom poistení“) priznala od 6. decembra 2010 (tri roky spätne od podania žiadosti) starobný dôchodok sume 67,80 eur mesačne a súčasne ho zvýšila (valorizovala) v súlade s opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny za roky 2011, 2012 a 2013 v zmysle § 82 cit. zákona, naposledy od 1. januára 2014 na sumu 91,40 eur mesačne.

Podľa odôvodnenia rozsudku súd prvého stupňa mal preukázané, že navrhovateľ bol od 1. októbra 2004 neprerušene poberateľom výsluhového dôchodku podľa § 38, § 39, § 58 a § 60 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 328/2002 Zb.“). Pre nárok a výšku výsluhového dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená doba trvania služobného pomeru 30 skončených rokov. Na základe žiadosti o priznaní starobného dôchodku spísanej dňa 11. decembra 2013 navrhovateľ žiadal priznať starobný dôchodok pôvodne od 6. decembra 2010. Navrhovateľ potvrdil, že pre výpočet starobného dôchodku získal poistnú dobu za obdobie od 1. septembra 1970 do 31. marca 1974.

Súd prvého stupňa pokladal za vecne správny výpočet výšky starobného dôchodku vykonaný odporkyňou v preskúmanom rozhodnutí podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení aj podľa zákona o sociálnom poistení, vrátane úpravy v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach 1967 (č. 128), uverejnený v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 (ďalej len „Dohovor“) z dôvodu, že navrhovateľ už dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia, výsluhový dôchodok, a preto zo zákona mu patrí alikvotná časť starobného dôchodku zodpovedajúca obdobiu dôchodkového poistenia, ktoré nebolo poistným obdobím pre výpočet výsluhového dôchodku. Za to isté poistné obdobie, t.j. obdobie 30 rokov, za ktoré mu bol priznaný výsluhový dôchodok, nie je možné považovať za poistným obdobím aj pre výpočet starobného dôchodku. Krajský súd uviedol, že navrhovateľ samotnú sumu starobného dôchodku nerozporoval, výšku sumy vzhľadom na svoj výkon funkcie v služobnom pomere pokladal však za nízku.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal výšku sumy starobného dôchodku, ktorú mu odporkyňa priznala preskúmaným rozhodnutím. Uviedol, že v rozhodnutí pre výpočet starobného dôchodku nie je zohľadnená doba, kedy pracoval v I.kategórii funkcií a nie je mu zrejmé, ako bol vypočítaný priemerný mesačný zárobok 135 eur. Tiež žiadal preskúmať správnosť dátumu priznania starobného dôchodku od 6. decembra 2010, pretože nárok na tento dôchodok získal dovŕšením 55 rokov dňa 18. júna 2010.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Výpočet sumy starobného dôchodku považovala vzhľadom aj na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu v obdobných veciach za správnu. Uviedla, že navrhovateľ je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky a na určenie sumy starobného dôchodku mu bola zhodnotená doba služby a vymeriavacie základy dosiahnuté počas výkonu služby. Suma starobného dôchodku sa následne znížila podľa čl. 33 Dohovoru 128.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 492 ods. 1, 2 S.s.p., § 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 492 ods. 1, 2 S.s.p., § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 492 ods. 1, 2 S.s.p., § 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 492 ods. 1, 2 S.s.p., § 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení.

Podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Podľa § 293bs ods. 1 zákona o sociálnom poistení (prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011) nárok na nemocenskú dávku, nárok na dôchodkovú dávku, nárok na úrazovú dávku a nárok na dávku v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2011, sa posudzujú a sumy týchto dávok sa určujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

Podľa § 12 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení, ak priemerný mesačný zárobok vypočítaný podľa odsekov 1 až 5 prevyšuje sumu 2.500,- Sk, počíta sa suma 2.500,- Sk v plnej výške, zo sumy nad 2.500,- Sk do 6.000,- Sk jedna tretina a zo sumy nad 6.000,- Sk do 10.000,- Sk jedna desatina; na sumu nad 10.000,- Sk sa neprihliada.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č.461/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2008 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

V zmysle § 274 ods. 2 cit. zákona suma starobného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

V prejednávanej veci nebolo sporné, že navrhovateľ vykonával službu policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Na určenie sumy dávky výsluhového dôchodku mu bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 30 rokov a 191 dní (od 1. apríla 1997 do 31. augusta 1994, od 1. septembra 1974 do 31. decembra 1999 - I. kategória funkcií a od 1. januára 2000 do 31. septembra 2004 - III. kategória funkcií). Taktiež nebolo sporné, že nárok na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z. z. navrhovateľovi vznikol dovŕšením dôchodkového veku 55 rokov, 18. júna 2010. Pri určení výšky starobného dôchodku preto bolo potrebné postupovať podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

Z obsahu dávkového spisu vyplýva, že žiadosťou z 11. decembra 2013 navrhovateľ žiadal o starobný dôchodok od 6. decembra 2010, od ktorého dátumu mu bola táto dôchodková dávka odporkyňou priznaná.

K odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že zmysle § 112 ods.1 zákona o sociálnom poistení starobný dôchodok ako dávku dôchodkového poistenia možno priznať najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku. Odporkyňa preto nepochybila, keď starobný dôchodok navrhovateľovi priznala od požadovaného dátumu priznania, t.j. od 6. decembra 2010. Nárok na výplatu dôchodkovej dávky vzniká splnením podmienok ustanovených zákonom o sociálnom poistení na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky (§ 109 ods. 2 cit. zákona) a tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku (§ 112 ods. 1 cit. zákona).

V prejednávanej veci navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 55 rokov dňa 18. júna 2010. Výška starobného dôchodku navrhovateľa bola odvodená od pomeru celkovej doby poistenia, ktorú získal tak vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia podľa zákona o sociálnom poistení ako aj v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. v rozsahu 34,1069 rokov dôchodkového poistenia. Je teda zrejmé, že navrhovateľ splnil podmienky ustanovené v § 65 ods. 1 zákona.

Z preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu a výpočtov založených v jej dávkovom spise vyplýva, že odporkyňa výšku priemerného osobného mzdového bodu navrhovateľa (1,7318) určila v súlade s § 293bs ods. 1 v spojení s § 63 ods. 3 písm. g/ zákona o sociálnom poistení. Výšku starobného dôchodku, vypočítanú podľa zákona č.100/1988 Zb. odvodila od priemerného zredukovaného (podľa § 12 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb.) mesačného zárobku 135,- eur, zisteného z piatich zárobkovo

najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období posledných desiatich kalendárnych rokov pred vznikom nároku, teda za roky 2001, 2002, 2000, 2003 a 2004 v súlade s § 12, ods. 1, 3 písm. a/ a ods. 4, 6 a 7 cit. zákona. Takto zistená základná suma starobného dôchodku vo výške 110,70 eur (82% zo 135,- eur) bola potom podkladom pre ďalší výpočet výšky starobného dôchodku v preskúmanom rozhodnutí uvedenom.

Po zistení výšky starobného dôchodku vypočítaného podľa zákona o sociálnom zabezpečení, t.j. právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003 a Dohovoru v sume 9,50 eur mesačne a podľa zákona o sociálnom poistení t.j. právneho predpisu účinného od 1. januára 2004 a Dohovoru v sume 65,70 eur mesačne. Pretože základná suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona o sociálnom poistení je vyššia, vecne správne odporkyňa priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v tejto vyššej sume.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že odporkyňa výpočet starobného dôchodku vykonala v súlade so zákonom č. 100/1988 Zb. a zákonom o sociálnom poistení, teda preskúmané rozhodnutie odporkyne je zákonné.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 492 ods. 1, 2 S.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako vecne správny.

Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Úspešnej odporkyni náhrada trov konania zo zákona neprináleží (§ 492 ods. 1, 2 S.s.p., § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.